

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0048/2014

27.1.2014

BETÄNKANDE

om framtiden för trädgårdsnäringen i Europa – tillväxtstrategier
(2013/2100(INI))

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

Föredragande: Anthea McIntyre

PR_INI

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	14
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	18

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om framtiden för trädgårdsnäringen i Europa – tillväxtstrategier (2013/2100(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av tredje delen, avdelning III och VII i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden,
- med beaktande av direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (”enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden”)¹ som ska ersättas av kommissionens lagstiftningsförslag av den 19 oktober 2011, som lagts fram i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet i EUF-fördraget (det tidigare medbeslutande förfarandet), till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning)(COM(2011)0626), som nyligen godkändes av de tre berörda EU-institutionerna,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1182/2007 av den 26 september 2007 om särskilda bestämmelser för sektorn för frukt och grönsaker² och kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 av den 7 juni 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker³,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna⁴,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter⁵,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön⁶,

---

¹ EUT L 299, 16.11.2007, s. 1.

² EUT L 273, 17.10.2007, s. 1.

³ EUT L 157, 15.6.2011, s. 1.

⁴ EUT L 304, 22.11.2011, s. 18.

⁵ EUT L 189, 20.7.2007, s. 1.

⁶ EGT L 106, 17.4.2001, s. 1.

- med beaktande av sin resolution av den 21 juni 1996 om ett gemenskapsinitiativ för prydnadsväxtodling¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 9 december 2008 *Livsmedelspriser i Europa* (COM(2008)0821),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 16 juli 2008 om handlingsplanen för hållbar konsumtion och produktion samt en hållbar industripolitik (COM(2008)0397),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 oktober 2009 *En bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa* (COM(2009)0591),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 maj 2009 om en kvalitetspolitik för jordbruksprodukter (COM(2009)0234),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 maj 2011, *Vår livförsäkring, vårt naturkapital – en strategi för biologisk mångfald i EU fram till 2020* (COM(2011)0244),
- med beaktande av kommissionens beslut 2008/359/EG av den 28 april 2008 om inrättande av en högnivågrupp för livsmedelsindustrins konkurrenskraft och högnivågruppens rapport av den 17 mars 2009 om den europeiska livsmedelsindustrins konkurrenskraft, tillsammans med gruppens rekommendationer och en färdplan med nyckelinitiativ²,
- med beaktande av studien *Support for Farmers' Cooperatives* från november 2012 som redogör för resultatet av det projekt rörande stöd till jordbrukskooperativ som kommissionen inlett³,
- med beaktande av studien 2013 från kommissionens gemensamma forskningscentrum – institutet för tekniska framtidsstudier *Short Food Supply Chains and Local Food Systems in the EU – A State of Play of their Socio-Economic Characteristics*⁴,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling (A7-0048/2014), och av följande skäl:
  - A. Frukt- och grönsakssektorn mottar omkring 3 procent av stödet från den gemensamma jordbrukspolitiken trots att den står för 18 procent av jordbruksproduktionens totala värde i EU, täcker 3 procent av den utnyttjade jordbruksarealen i EU och är värd mer än 50 miljarder euro.
  - B. Trädgårdsnäringen omfattar frukt, grönsaker, potatis, sallader, kryddor och prydnadsväxter. Den innefattar trädplantskolor, plantskolor för perenner, trädgårdstjänster i allmänhet, trädgårdstjänster specifikt för kyrkogårdar, detaljhandel för

¹ EGT C 198, 8.7.1996, s. 266.

² <http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/high-level-group/documentation/>

³ http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf

⁴ <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC80420.pdf>

trädgårdsprodukter, trädgårdscentrum, blomsterarrangemang och trädgårds- och landskapsanläggning.

- C. Omsättningen inom frukt- och grönsakssektorns leveranskedja uppskattas uppgå till mer än 120 miljarder euro, och 550 000 människor uppskattas vara sysselsatta inom branschen. Sektorn är av stor vikt för ekonomin i de områden inom EU där arbetslösheten brukar vara stor.
- D. EU är den näst största producenten av frukt och grönsaker i världen och också den näst största importören. Efterfrågan på frukt och grönsaker ökar och överstiger för närvarande utbudet. Handeln med frukt och grönsaker steg från över 90 miljarder USD 2000 till närmare 218 miljarder USD 2010 och svarar för nästan 21 procent av den globala handeln med livsmedel och djur. EU har öppnat sina marknader på vid gavel för import från tredjeländer med vilka bilaterala och multilaterala avtal ingåtts.
- E. Trädgårdsnäringen – primärproduktionen och förädlingsindustrin – spelar en mångfaldig roll i EU:s ekonomi genom att generera efterfrågan och stimulera skapandet av mervärden i andra branscher såsom handels-, bygg- och finanssektorn.
- F. Den ekologiska frukt- och grönsakssektorn är den snabbast växande ekologiska sektorn på vilken som helst EU-marknad. Den var värd 19,7 miljarder euro 2011 och växte med 9 procent mellan 2010 och 2011 i en tioårig trend med en årlig tillväxt på mellan 5 och 10 procent. I fråga om planterad areal ökade den ekologiska frukten med 18,2 procent och ekologiska grönsaker med 3,5 procent mellan 2010 och 2011.
- G. Konsumtionen av frukt och grönsaker 2011 i de 27 EU-länderna minskade med 3 procent jämfört med genomsnittskonsumtionen under de tidigare fem åren trots de positiva effekterna på hälsan av denna konsumtion.
- H. EU är världens största producent av blommor, lökar och krukväxter (44 procent av den globala produktionen), med den högsta tätheten per hektar. Sektorn för prydnadsväxter har en beräknad omsättning på 20 miljarder euro i produktionsledet, 28 miljarder euro i grossistledet och 38 miljarder euro i detaljistledet samt uppskattningsvis 650 000 anställda.
- I. Stödordningen för frukt och grönsaker ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och har bland annat som mål att återställa jämvikten i livsmedelsförsörjningskedjan, utveckla produktionen, öka konkurrenskraften och stödja innovation. Antalet medlemmar i producentorganisationer bör öka, inbegripet i de områden där det under många år inte funnits möjlighet att använda driftsfonderna och/eller där produktionsmetoderna är föråldrade, genom att göra systemet mer attraktivt, då mer än hälften av alla EU-odlare inte hör till någon producentorganisation trots att kommissionen fastställt som mål att i medeltal 60 procent av odlarna ska vara anslutna före 2013. Den låga anslutningen beror delvis på att producentorganisationer upphört med sin verksamhet i vissa medlemsstater, något som skapar osäkerhet bland producenterna. Med tanke på den nyckelroll producentorganisationerna spelar för att förbättra förhandlingspositionen i frukt- och grönsaksorganisationerna är det nödvändigt att förtydliga EU-lagstiftningen när det gäller producentorganisationernas ställning för att undvika osäkerhet hos producenterna.

- J. De totala insatskostnaderna för EU:s jordbrukare ökade enligt Eurostat i snitt med nästan 40 procent mellan 2000 och 2010, medan producentpriserna i snitt steg med mindre än 25 procent. Ökningen av insatskostnader var nästan 80 procent för syntetiska gödselmedel och markförbättringsmedel, nästan 30 procent för frön och planteringsmaterial och nästan 13 procent för växtskyddsprodukter.
- K. Markens försämrade bördighet på grund av erosion och minskad tillförsel av organiska ämnen som ger en ogynnsam klumpstruktur och låga humusnivåer, minskad närings- och vattenbehållning och reducerade ekologiska processer medför en betydande kostnad för såväl jordbrukarna som den offentliga budgeten.
- L. ”Kunskapskedjan” för att omvandla forskning till praktik inom trädgårdsnäringen är mycket spänd. Den privata sektorn satsar överlag mycket litet på forskning. Forskning och utveckling (FoU) stod för endast 0,24 procent av livsmedelsindustrins totala utgifter i de 15 EU-länderna 2004, vilket är den senaste period för vilken siffror finns tillgängliga.
- M. Ett stort antal trädgårdsväxter riskerar att försvinna på grund av sin begränsade lönsamhet. De odlare som fortsätter att odla dessa växtsorter utövar en ekologiskt, socialt och kulturellt betydelsefull funktion som skyddar viktiga delar av det europeiska jordbruket.
- N. De ökade svårigheterna med att förebygga, kontrollera och utrota skadliga organismer och den begränsade tillgången på växtskyddsmedel för att skydda odlingar av trädgårdsväxter riskerar att äventyra det europeiska jordbrukets mångfald och trädgårdsnäringens kvalitet i Europa.
- O. Företagen inom trädgårdssektorn är ofta samtidigt verksamma inom produktion, handel och på tjänsteområdet.
- P. Cisgenesis kan definieras som en genetisk ingenjörsteknik för att införa en gen i en viss växt från dess släktingar inom samma kön eller art.
1. Europaparlamentet understryker att det är viktigt att främja EU:s trädgårdsnäring och att göra det möjligt för den att bättre ta upp konkurrensen på världsmarknaden, genom innovation, forskning och utveckling, anpassning till och lindrande av klimatförändringarna och åtgärder för att förbättra marknadsföringen, samt att fortsätta arbeta för att undanröja den bristande jämvikten mellan operatörer och leverantörer genom att koncentrera produktionssektorn.
  2. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att göra det lättare för producenter att få tillträde till tredjeländers marknader. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka sina insatser för att hjälpa exportörer av frukt, grönsaker, blommor och prydnadsväxter att möta det ökande antalet icke-tariffära hinder, såsom de växtskyddsregler som gäller i vissa tredjeländer och som försvårar, för att inte säga omöjliggör, export från EU.
  3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa samma tillträdeskrav för alla marknadsaktörer inom EU med avseende på normer för marknadsföring, ursprungsbeteckningar etc. och garantera dessa genom motsvarande kontroller, så att man undviker snedvridning av konkurrensen.

4. Europaparlamentet stöder åtgärder för att öka konsumtionen av frukt och grönsaker i medlemsstaterna genom utbildningsverksamhet i likhet med EU-programmet för frukt i skolan eller exempelvis nationella program såsom sektorns kampanjer *Grow Your Own Potato* (odla din egen potatis) och *Cook Your Own Potato* (koka din egen potatis) i Förenade kungariket.
5. Europaparlamentet noterar att det ofta råder brist på lokalt producerade grönsaker på de lokala och regionala marknaderna. Jordbruksverksamheten i dessa regioner bör därför främjas, och särskilt bör det unga företagandet stimuleras. Detta ger sysselsättningsmöjligheter inom jordbrukssektorn och är en garanti för att få fram färska närproducerade produkter.
6. Europaparlamentet framhåller fördelarna för människors hälsa och välbefinnande med att odla prydnadsväxter eftersom det förbättrar grönområdena och förbättrar stadsmiljöerna vad gäller klimatförändringarna och stärker landsbygdens ekonomi. Parlamentet understryker behovet av ett aktivare stöd för denna sektor i form av stöd för investeringar och karriärutveckling.
7. Europaparlamentet välkomnar åtgärderna inom EU:s frukt- och grönsaksordning som syftar till att öka marknadsinriktningen bland EU:s odlare, främja innovation och produktutveckling, öka odlarnas konkurrenskraft och förbättra saluföringen, produktionens kvalitets- och miljöaspekter, genom stöd till producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer och genom erkännande av branschorganisationer samt även genom främjande av aggregationscentrum för att generera nya inkomstflöden som sedan kan bli till nya investeringar. Det bör samtidigt observeras att diskriminering inte får ske mot aktörer som säljer produkter genom direktförsäljning eller i egen regi utan att de i stället ska ges möjlighet att genomföra innovativa projekt och förbättra sin konkurrenskraft.
8. Europaparlamentet påpekar att lokal och regional produktion och försäljning bidrar till att skapa förädlingsvärde och arbetstillfällen på landsbygden och att upprätthålla dessa.
9. Europaparlamentet hänvisar till att korta värdekedjor bidrar till att minska klimatskadliga utsläpp.
10. Europaparlamentet påpekar att så kallat stadsjordbruk erbjuder nya möjligheter för trädgårdsnäringen.
11. Europaparlamentet stöder kommissionens rapport från den offentliga rådfrågningen *A Review of the EU Regime for the Fruit and Vegetables Sector*, särskilt avsnitt 3.8, där man konstaterar att de nuvarande bestämmelserna för producentorganisationer måste förenklas. Parlamentet stöder det förslag som innebär att man stärker producentorganisationerna och konstaterar att i majoriteten av de mottagna svaren förordas ett bibehållande av det nuvarande stödsystemets grundfilosofi.
12. Europaparlamentet betonar att minskad byråkrati måste prioriteras, särskilt för små och medelstora företag, men utan att äventyra den nödvändiga rättssäkerheten.

13. Europaparlamentet välkomnar att man vid reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken enades om att behålla EU:s stödsystem för frukt och grönsaker baserat på producentorganisationerna. Parlamentet är medvetet om att de befintliga instrumenten inte alltid varit effektiva, vilket kommissionen erkände i sitt dokument för offentligt samråd om översynen av EU:s frukt- och grönsaksordning (*A Review of the EU Regime for the Fruit and Vegetables Sector*). Parlamentet stöder därför Newcastlegruppens arbete att förbättra EU:s frukt- och grönsaksordning, och gruppen bör beakta hur det juridiska systemet för kooperativ är utformat i de olika medlemsstaterna så att den inte förhindrar att nya producentorganisationer uppstår och respektera det faktum att odlarna har rätt att välja att inte ansluta sig till en producentorganisation. Europaparlamentet konstaterar att ett unionsinstrument för hantering av svåra kriser införs när dessa inverkar på flera medlemsstater, och understryker att det borde vara tillgängligt för alla producenter, oavsett om de är medlemmar i producentorganisationer eller inte.
14. För att öka producentorganisationernas nytta för producenterna uppmanar Europaparlamentet kommissionen att i sin översyn av EU:s frukt- och grönsaksordning lägga fram klara och praktiska bestämmelser om hur producentorganisationerna ska organiseras och fungera och även anpassa ordningen till marknadsstrukturerna i medlemsstaterna, så att producentorganisationerna kan spela den roll som det är avsett att de ska spela och så att det blir attraktivt för odlare att ansluta sig till producentorganisationerna, förutsatt att detta inte äventyrar uppnåendet av ordningens grundläggande mål och förutsatt att odlarna är fria att fatta sina egna beslut i dessa frågor.
15. Europaparlamentet noterar med oro att producentorganisationernas systemregler kan tolkas på vitt skilda sätt av kommissionens revisorer, vilket skapar stor osäkerhet och kan utsätta medlemsstaterna för risken att få sina utgifter uteslutna och bli föremål för kontroll av lagenligheten. Parlamentet understryker också att revisionsförfaranden och finansiella korrigeringar måste utföras snabbare och inom en överenskommen revisionsperiod.
16. Europaparlamentet noterar att det fortfarande förekommer illojala handelsmetoder i EU som underminerar trädgårdsnäringen och dess producentorganisationer och minskar odlarnas vilja att investera i framtiden. Parlamentet anser att uppförandekoder som godkänts av alla aktörer i leveranskedjan och som får stöd i en rättslig ram och kontrolleras av en nationell rättsinstans i varje medlemsstat avsedd att övervaka handelsrutiner kommer att förbättra livsmedelskedjans och den inre marknads funktion på ett avgörande sätt
17. Europaparlamentet anser att de olika privata normer för rester av växtskyddsmedel som införts av flera distributionskedjor i praktiken utgör konkurrenshämmande åtgärder som drabbar producenterna inom frukt- och grönsakssektorn. Parlamentet uppmanar kommissionen att ingripa för att avlägsna sådana privata normer eftersom de rester av växtskyddsmedel som tillåts enligt unionsrätten skyddar konsumenternas och operatörernas hälsa.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja integrerad bekämpning, att stödja innovation och nyföretagande genom ökad forskning och utveckling kring icke-kemiska alternativ såsom rovinsekter och parasiter som attackerar olika skadegörare och att utnyttja ramprogrammet för forskning och innovation i

Horisont 2020 för att finansiera tillämpad forskning som stöder utvecklingen av integrerade strategier för bekämpning av skadedjur, sjukdomar och ogräs samt förse producenterna med nödvändiga verktyg och information för att klara kraven i direktiv 2009/128/EG, där det sägs i artikel 14 att medlemsstaterna ska ”vidta alla nödvändiga åtgärder för att främja ett växtskydd med låg insats av bekämpningsmedel och så långt möjligt ge företräde till icke kemiska metoder” och ”skapa eller främja skapandet av nödvändiga förutsättningar för genomförandet av integrerat växtskydd”.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja och lägga tonvikten vid en förstärkning av ekologiska processer som säkrar långsiktig markhälsa, bördighet och yrkesutbildning förutom att hantera och reglera antalet skadegörare. Parlamentet anser att detta kan leda till långsiktiga produktivitetsvinster för jordbrukarna och lägre kostnader för de offentliga budgetarna.
20. Europaparlamentet understryker att trädgårdsnäringen är beroende av ett flertal växtskyddsmedel och uppmanar kommissionen att tillämpa ett riskbaserat synsätt på bestämmelserna om dessa produkter som grundar sig på oberoende vetenskapliga rön som granskats av likar. Parlamentet understryker att grödor som odlas i mindre omfattning är särskilt sårbara eftersom tillgängliga verksamma ämnen saknas. Parlamentet uppmanar kommissionen att stärka en samordning av medlemsstaternas datainsamling, framför allt uppgifter om rester av bekämpningsmedel som är ett avgörande krav för att godkänna ätliga specialgrödor. Parlamentet uppmanar kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling, hälso- och konsumentfrågor, miljö och konkurrens att bedriva ett strategiskt samarbete för att ur olika synvinklar ta hänsyn till följderna av en förändring av bestämmelserna om växtskyddsmedel.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att kontrollera funktionen för ömsesidigt erkännande av godkännanden av växtskyddsprodukter mellan unionens medlemsstater enligt artikel 40 i förordning (EG) nr 1107/2009, för att underlätta dess tillämpning och avlägsna eventuella byråkratiska och administrativa hinder och att beakta det långsiktiga målet global harmonisering av reglerna för växtskyddsmedel och lägre icke-tariffära handelshinder för exporthandeln.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utan ytterligare fördröjning och i enlighet med de skyldigheter som anges i artikel 51.9 i förordning (EG) nr 1107/2009 lägga fram ett betänkande i Europaparlamentet och rådet om inrättandet av en europeisk fond för specialodlingar och mindre vanligt förekommande användning. Parlamentet framhåller särskilt att en sådan fond bör kunna finansiera ett permanent europeiskt arbetsprogram för samordning av och samarbete mellan olika operatörer inom livsmedelskedjan, behöriga myndigheter och berörda parter, inklusive forskningsinstitut för att bedriva och vid behov finansiera forsknings- och innovationsverksamhet för skydd av specialodlingar och grödor som odlas i mindre omfattning.
23. Europaparlamentet framhåller bristen på ömsesidighet när det gäller de fytosanitära krav som åläggs importen och de som den europeiska produktionen måste uppfylla. Parlamentet understryker att denna fortgående obalans inte bara undergräver konkurrenskraften för våra producenter utan även är till nackdel för de europeiska konsumenterna.

24. Europaparlamentet påminner om att både växtskyddsmedelsförordningen (förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009¹ och den nya förordningen om biocidprodukter (förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012²) kräver att kommissionen fastställer särskilda vetenskapliga kriterier för fastställande av hormonstörande egenskaper senast i december 2013. Parlamentet är oroat över att dessa kriterier leder till att viktiga ämnen avlägsnas som ännu kan användas med en acceptabel risk. Parlamentet betonar vikten av ett öppet förfarande, så att beslut är begripliga för de berörda marknadsaktörerna utifrån den vetenskapliga grunden och att de känner till de aktörer som är delaktiga i utveckling av nya kriterier. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant se över följderna av olika tillvägagångssätt då den lägger fram förslag om hormonstörande ämnen.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över de nuvarande restriktionerna för användningen av vissa neonicotinoider och att hela tiden undersöka alla nya vetenskapliga rön på detta område. Parlamentet uppmanar också med kraft kommissionen att noggrant utvärdera de ekologiska följderna av eventuella restriktioner avseende platsen för insatsen, typ av insats och tidpunkt för insatsen innan de införs och att ägna alla ekonomiska effekter vederbörlig uppmärksamhet.
26. Europaparlamentet understryker att trädgårdsnäringen är starkt beroende av användningen av väl specificerade gödselmedel av god kvalitet. Parlamentet välkomnar den pågående översynen av EU:s gödselmedelförordning men noterar med oro kommissionens syfte att inkludera markförbättringsmedel som innehåller tidigare icke föreskrivna material. Parlamentet understryker att sådana material inte kräver precision vid tillverkning och användning och uppmanar kommissionen att inte inkludera dem i gödselmedelförordningen.
27. Europaparlamentet lyfter fram att trädgårdsnäringen är ledande inom utveckling och införande av innovativa system för precisionsjordbruk och anser att sådana system kommer att minska användningen av bekämpningsmedel och gödselmedel, öka den säljbara avkastningen, minska slöseriet och förbättra leveranskontinuiteten och de ekonomiska resultaten. Parlamentet understryker att växtodlingsåtgärder såsom växtföljder eller fånggrödor, användning av äldre sorter och förädling av grödor, samt forskning och utveckling inriktas på att minimera miljöbelastningen.
28. Europaparlamentet noterar kommissionens förslag till förordning om växtförädlingsmaterial (COM(2013)0262), och är oroat över att förslaget kommer att ha en alltför stor inverkan på trädgårdsnäringen, framför allt på prydnadsväxter och frukt. Parlamentet understryker att all lagstiftning bör vara proportionerlig och erkänna subsidiaritetsprincipen. Parlamentet understryker också att äldre sorter och traditionella jordbruksgrödor inte får hotas genom ändrad lagstiftning och att de bör bidra till den genetiska mångfalden mellan och inom olika populationer av grödor för att ge långsiktig livsmedelstrygghet och robusta livsmedelssystem.
29. Europaparlamentet noterar effekterna av främmande invasiva arter av trädgårdsväxter på miljön i stort, men rekommenderar att en regional eller landsbaserad strategi tillämpas i kommissionens förslag till förordning om förebyggande och hantering av introduktion och

---

¹ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1.

² EUT L 167, 27.6.2012, s. 1.

spridning av invasiva främmande arter (COM(2013)0620), i vilket kommissionen tillstår att vissa områden i Europa är sårbarare än andra och att olika områden i Europa har olika klimat som stöder olika uppsättningar växter.

30. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt kommissionen att som allmän princip skydda växtodlarnas frihet att använda befintliga växtmaterial för att utveckla och sälja nya typer av växter, oavsett eventuella patentkrav som även omfattar växtmaterial.
31. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att stödja utvecklingen av lokala frukt- och grönsaksmarknader och kortare livsmedelsförsörjningskedjor för att säkerställa tillgången på färskvaror.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att prioritera trädgårdsgrödor för finansiering och forskning genom att använda nya och innovativa växtförädlingsmetoder, att klargöra reglerna för växter som produceras med dessa metoder och säkra att de nya förädlingsmetoder som inte leder till genmodifierade organismer behandlas som konventionella förädlingsmetoder och följaktligen inte omfattas av några processer för godkännande före försäljning.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skilja mellan cisgena växter (växter med en transgen från samma art) och transgena växter och att införa olika godkännandeförfaranden för cisgena växter för att erkänna att cisgenesis är en accelererad form av konventionell växtförädling. Parlamentet avvaktar Efsas yttrande om resultaten från arbetsgruppen för nya biotekniska förädlingsmetoder som begärts av generaldirektoratet för hälso- och konsumentfrågor.
34. Europaparlamentet lyfter fram det stora behov av arbetskraft som finns inom trädgårdsnäringen, särskilt behovet av säsongsarbetare, och uppmanar medlemsstaterna att se till att effektiva metoder införs för att garantera att trädgårdsodlarna har tillgång till den arbetskraft de behöver under årets viktiga perioder, samtidigt som kraven i direktivet om säsongsarbetare respekteras fullt ut, inklusive principen om skäliga löner.
35. Europaparlamentet ställer sig positivt till att man på nytt betonar praktik vid utbildning av arbetskraften men konstaterar med oro att antalet personer som avslutar sin praktik inom trädgårdsnäringen fortfarande är lågt i vissa medlemsstater vilket medför minskade möjligheter för de ungdomar som intresserar sig för sektorn. Parlamentet konstaterar att alla unga inte lämpar sig för den praktik de utför. Parlamentet understryker att insatserna för att uppmuntra unga att överväga ett yrke inom trädgårdsnäringen och att ge dem utbildning bör stödjas genom medvetandegörande- och informationskampanjer som förbättrar allmänheten bild av sektorn.
36. Europaparlamentet uppmanar livsmedelssektorn och forskarsamfundet att samarbeta på ett systematiskt sätt för att locka till sig och utbilda nästa generations forskare och vidareutbilda de nuvarande arbetstagarna.
37. Europaparlamentet understryker fördelarna med att utöka och bredda partnerskap mellan regeringar, näringslivet och forskningsorganisationer och behovet av att se till att systemen för att stödja sådana partnerskap struktureras på ett sätt som maximerar effekterna av investeringarna och deras samstämmighet.

38. Europaparlamentet betonar den avgörande betydelsen av att effektivt utnyttja den kvalificerade vetenskapliga potentialen i syfte att snabbare kunna tillämpa resultaten av forskning och innovation genom att överföra innovativ teknik till jordbruksproduktionen inom trädgårdsnäringen och att integrera forskning och innovation, utbildning och utvidgning inom jordbruksområdet med en ekonomisk politik som tillgodoser trädgårdsnäringens utvecklingsbehov och ökar dess effektivitet.
39. Europaparlamentet anser att trädgårdsnäringen och sektorn för prydnadsväxter måste få möjlighet att bättre utnyttja unionens program för forskning, teknisk utveckling och innovation och uppmanar kommissionen att inkludera ”skyddad odling” i Horisont 2020-upphandlingarna för att stimulera innovation till exempel i samband med hållbart växtskydd, hållbart utnyttjande av vatten och gödselmedel, energieffektivitet, avancerade odlings- och produktionssystem och hållbara transporter.
40. Eftersom budgeten för jordbruks- och trädgårdsforskning är mycket stram i medlemsstaterna anser Europaparlamentet att finansiering av tredje part, bland annat återförsäljare, bör uppmuntras och bör ligga i linje med sektorns övergripande forskningsintresse.
41. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att göra det lättare att få långfristig finansiering av modern produktionsteknik i trädgårdsnäringen i syfte att öka konkurrenskraften för varor och tjänster inom denna sektor.
42. Europaparlamentet understryker att det är mycket viktigt med en bra affärsplan för att få finansiering. Parlamentet rekommenderar att odlarna allt mer använder sig av företagstöd och rådgivningstjänster och uppmanar kommissionen att bedriva ett närmare samarbete med sektorn för att garantera att dessa tjänster är lättillgängliga för odlarna.
43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppdatera punkterna i kapitel 6 ”levande träd och andra växter, lökar, rötter o.d., snittblommor, och snittgrönt i den kombinerade nomenklaturen (CN2012) genom en öppen process med deltagande från sektorn.
44. Europaparlamentet oroas av möjligheten att trädgårdsodlingsproduktion flyttas utanför EU.
45. Europaparlamentet är mycket oroat över att mellan en tredjedel och hälften av de ätbara produkterna går förlorade på grund av sitt utseende, och uppmanar kommissionen att omedelbart skapa möjligheter att särskilt på lokala och regionala marknader införa en bredare kvalitetsmärkning på produkterna och samtidigt garantera insyn och en funktionsduglig marknad. Parlamentet hänvisar till initiativ i Österrike och Schweiz, där frukt och grönsaker med skönhetsfel i testsyfte säljs inom livsmedelshandeln. Parlamentet uppmanar stormarknaderna att beakta den forskning som visar att många konsumenter inte nödvändigtvis oroas över det kosmetiska utseendet på frukt och grönsaker och gärna köper sekunda produkter, framför allt om de är billigare.
46. Europaparlamentet konstaterar med oro den allmänna förlusten av och slöseriet med frukt och grönsaker som är avsedda för primärmarknaden och de betydande ekonomiska förlusterna för företagen. Parlamentet inser att det krävs en minskning av det systemiska livsmedelsslöseriet för att kunna öka livsmedelstryggheten för världens växande

befolkning. Parlamentet välkomnar dock de insatser som görs av aktörerna i livsmedelskedjan för att leda dessa produkter vidare till en sekundärmarknad snarare än att kassera dem.

47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att skapa en miljö präglad av lagar och politiska program som i så hög grad som möjligt stöder utnyttjandet av avfall från trädgårdsnäringen. Parlamentet påpekar att det finns olika typer av material, till exempel förbrukad svampkompost, som skulle kunna användas för att producera växtmedier av stort värde om de inte klassades som ”avfall”.
48. Europaparlamentet påpekar att akvaponiksystem har potential att lokalt producera livsmedel på hållbart sätt och, genom kombinerad odling av sötvattensfisk och grönsaker i ett slutet system, bidra till minskad resursförbrukning i jämförelse med vanliga system.
49. Europaparlamentet understryker att det är viktigt att förbättra priskontrollen och övervakningen av de mängder som produceras och genomförs samt behovet av att ta fram statistik över trädgårdsnäringen i hela EU för att hjälpa producenterna att bättre förstå marknadstrender, förutsäga priser och förbereda kommande skördar. Parlamentet uppmanar kommissionen att låta prognosinformationen omfatta även prydnadsväxter.
50. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

Trädgårdsodlingen står för 18 procent av jordbruksproduktionens totala värde i EU och använder enbart 3 procent av de odlade områdena i EU. Frukt och grönsaker spelar en viktig roll i dagens samhälle och utgör en viktig del av en sund kost. Sektorn är mycket diversifierad och är kanske den mest komplexa och minst förstådda delen av EU:s jordbruk.

Tilltron till trädgårdsodlingens framtid är mycket stor i medlemsstaterna. Möjligheterna är många och mångskiftande, och EU:s roll är avgörande när det gäller att frigöra sektorns stora potential.

Odlarna producerar ett otaligt antal grödor. De flesta av dem måste skördas, förädlas och levereras i tid för att uppfylla förädlares, detaljhandlars och konsumenters exakta normer. Den europeiska trädgårdsnäringen står inför många utmaningar, alltifrån att anpassa sig till följderna av klimatförändringarna till att föda en ständigt växande befolkning med mindre miljökonsekvenser.

Följden av temperaturhöjningen och de ökade koldioxidhaltarna kommer att innebära att vissa grödor kommer att kunna odlas allt längre norrut i Europa. Trädgårdsgrödor påverkas mer av de ändrade förhållandena än jordbruksgrödor. Brist på vatten har en direkt inverkan på trädgårdsproduktionen.

Men trädgårdsnäringen inom EU ska inte enbart ses som en serie utmaningar, och till en del har de allmänna utmaningar som trädgårdsnäringen i EU stått inför redan övervunnits. Antalet små och mindre specialiserade producenter minskar, eftersom konkurrensen från importen och andra odlare kräver att sektorn anpassar sig och använder sig av de senaste maskinerna och produktionsmetoderna. Det skulle också vara fel att påstå att leveranskedjorna överlag inte fungerar som de ska. Under de senaste åren har man i Europa sett en trend mot mer integrerade leveranskedjor inom färskvarusektorn, och det finns goda exempel på där det fungerar väl. För att påskynda trenden måste sektorn bedriva handel på ett mer strategiskt sätt.

Dagens odlare brottas med minskad lönsamhet och ökade producentkostnader. I dagens läge är det främst de långsiktiga strukturförändringarna som skapar utmaningar. Konsumenterna uttrycker allt större krav på att det ska vara enkelt att köpa och förbereda mat, att de ska veta hur livsmedlen smakar och att det ska finnas ett varierat utbud. De är i allt högre utsträckning oroade över livsmedelssäkerheten och kvaliteten på livsmedlen. Leveranskedjan inom färskvarusektorn har blivit allt mer komplex, och försäljningen har koncentrerats till allt färre detaljhandlare. Samtidigt minskar utbudet på färskvaror i många medlemsstater eller färskvarorna förlorar avsevärda marknadsandelar till import från konkurrerande länder i Europa eller i världen.

Problemet försvåras ytterligare av den ekonomiska krisen i världen som lett till att konsumtionen minskat. I mer än hälften av alla europeiska länder ligger konsumtionen av färska frukter och grönsaker fortfarande under Världshälsoorganisationens rekommenderade miniminivå.

En av de viktigaste strukturella begränsningarna för EU:s frukt- och grönsakssektor är jordbruksföretagens ringa storlek. År 2007 var 70 procent av frukt- och grönsaksodlingarna mindre än fem hektar. Produktionskostnaderna steg därför för jordbrukarna, produktionen blev mindre effektiv och den globala konkurrenskraften minskade. Den genomsnittliga storleken på frukt- och grönsaksföretagen är mycket större i Nordsjöländerna än i Medelhavsländerna.

Förtroendebristen inom leveranskedjan är utan tvivel den viktigaste faktorn som påverkar färskvarusektorn. I diskussioner med odlarna framgår det att brist på förtroende, tillsammans med låga marginaler, leder till låga investeringar i odlingarna, vilket i sin tur leder till låg effektivitet och minskad konkurrenskraft. Uppförandekoder som godkänts av alla aktörer i leveranskedjan, som får stöd i en rättslig ram och kontrolleras av en nationell rättsinstans i varje medlemsstat kan ge producenterna det förtroende som de behöver för att investera.

För odlarna är det också viktigt att den rättsliga och politiska miljön är så stödjande som möjligt. EU:s frukt- och grönsaksordning har hjälpt odlarna att bli mer marknadsorienterade, uppmuntrat till innovation och ökat odlarnas konkurrenskraft genom stöd till producentorganisationerna. Efter femton år hör dock mer än hälften av alla EU-odlare inte till någon producentorganisation trots att kommissionen fastställt som mål att i medeltal 60 procent av odlarna ska vara anslutna före 2013. Den låga anslutningen beror delvis på att producentorganisationer upphört med sin verksamhet i många medlemsstater, något som är mycket oroväckande eftersom det skapar osäkerhet bland producenterna och leder till konkurrensnackdelar mellan dem som ingår i ordningen och dem som står utanför.

I sin översyn av EU:s frukt- och grönsaksordning måste kommissionen lägga fram klarare praktiska bestämmelser om hur producentorganisationerna ska organiseras och förvaltas och se till att ordningen anpassas till marknadsstrukturerna i medlemsstaterna. Om odlarnas ställning stärks genom ökat samarbete, bättre inre organisation och en mer yrkesmässig inställning till förvaltning kommer deras inkomster att vara tillräckliga då de förhandlar om avtal med stora inköpare och detaljhandlare. I det här sammanhanget är Newcastlegruppens arbete mycket viktigt. Gruppen består av medlemsstater som träffades i Newcastle 2012 i syfte att förbättra EU:s frukt- och grönsaksordning. Gruppen vill framför allt förbättra ordalydelsen i genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 rörande kriterier för förenkling och erkännande.

Trädgårdsnäringen är beroende av ett flertal växtskyddsmedel. Kommissionen måste tillämpa ett riskbaserat synsätt på bestämmelserna om dessa produkter. Grödor som odlas i mindre omfattning är särskilt sårbara. Det skulle vara mycket beklagligt om tillverkarna inte längre utvecklade nya produkter för EU:s marknad utan i stället valde att rikta in sig på andra marknader med lägre regleringskostnader.

Dessutom bör kommissionen, i ljuset av nya vetenskapliga rön, se över de nuvarande restriktionerna för användningen av vissa neonicotinoider, och bör noggrant utvärdera de ekonomiska och ekologiska följderna av dessa restriktioner innan den inför dem. Därtill bör man beakta möjligheterna till precisionsjordbruk inom trädgårdsnäringen. Denna metod skulle avsevärt bidra till att minska användningen av kemikalier inom trädgårdsnäringen.

Det räcker inte enbart med lagstiftning. Eftersom de offentliga medlen för jordbruks- och trädgårdsforskning är otillräckliga i medlemsstaterna har det aldrig tidigare varit så viktigt som nu att uppmuntra till sektorsstyrd forskning. Dessutom är det viktigt att detaljhandlarna, som direkta förmånstagare av ny forskning och utveckling av produkter, återinvesterar en del av sina vinster från färskvaruprodukterna i sektorn.

Gemensam investering i forskning kring nya sorter, produktionsmetoder och produkter som konsumenterna vill köpa kommer att göra det möjligt för EU:s odlare att upprätthålla en lönsam produktionsbas och med framgång konkurrera på världsmarknaderna. Att omvandla forskningsresultaten till praktiska lösningar är särskilt viktigt och av avgörande betydelse om EU:s trädgårdsnäring även i fortsättningen ska ligga steget före sina konkurrenter.

Vad gäller EU-stödda FoU-program bör odlingen av blommor och prydnadsväxter ges ny uppmärksamhet. Avsaknaden av ”en skyddad odling” från Horisont 2020-upphandlingar leder till förlorade möjligheter till klimatanpassade innovationer inom trädgårdsnäringen. Investeringar som syftar till att förbättra vattenförvaltningen och energieffektiviteten måste också gynnas.

Konsumenterna förväntar sig med rätta livsmedel som är säkra, hälsosamma, nyttiga och behändiga, men utan nya tekniska framsteg kommer det att bli allt svårare att uppfylla dessa förväntningar. Kommissionen bör därför prioritera ekonomiskt sett viktiga trädgårdsgrödor för finansiering och forskning genom att använda nya och innovativa växtförädlingsmetoder och genom att bringa klarhet i den rättsliga ställningen för de växter som producerats med hjälp av dessa nya metoder.

Dagens genomteknik kan användas på ett effektivt sätt i program för att förbättra trädgårdsgrödor. Denna teknik ger upphov till en gruva av information som kan genomletas efter användbara gener och molekylära markörer. De biotekniska framstegen under det senaste årtiondet har också lett till växtförädlingstekniker som kan dra nytta av denna information.

Att använda sig av genmodifiering för att överföra intressanta gener mellan olika organismer har visat sig vara en effektiv teknik för att införa nya egenskaper såsom sjukdomsresistens, stresstålighet och förbättrade näringsegenskaper i en växt. Denna teknik kan vara särskilt användbar då det är fråga om att ta fram trädgårdsväxter som det är svårt eller tidsödande att producera med traditionella växtförädlingsmetoder. Denna teknik kan emellertid också användas för att effektivt flytta gener mellan växter från samma art (med andra ord, för att producera cisgena växter).

Inom trädgårdsnäringen råder det fortfarande brist på arbetskraft. Aktörer vittnar om att det råder brist på kvalificerad och kompetent personal inom sektorn, eftersom den inte uppfattas som en attraktiv arbetsplats. Livsmedelssektorn och forskarsamfundet måste samarbeta på ett systematiskt sätt för att locka till sig och utbilda nästa generations forskare och vidareutbilda de nuvarande arbetstagarna.

Särskild hänsyn bör tas till det särskilda behovet av arbetskraft inom trädgårdsnäringen, särskilt behovet av säsongarbetare. Medlemsstaterna bör se till att effektivare metoder införs

för att garantera att trädgårdsodlarna har tillgång till den arbetskraft de behöver under årets viktiga perioder.

Praktik vid utbildning av arbetskraften är också viktigt. Antalet människor som slutför sin praktik inom trädgårdsnäringen är fortfarande oroväckande lågt i vissa medlemsstater. Antalet trädgårdsrelaterade kurser har också minskat inom den högre utbildningen på grund av bristande efterfrågan. Samtidigt finns det en brist på trädgårdskunskaper, framför allt på områden som botanik, växtpatologi och jordbruksteknik.

EU:s trädgårdsstatistik måste omfatta samtliga kategorier, vara användarvänlig och uppdateras varje kvartal för att ge bättre sektorsrelaterad information. Statistikinformation av hög kvalitet kommer att göra det lättare för odlarna att förstå marknadstrenderna och förbereda framtida skördar.

Odlarna bör också uppmanas till att dra större nytta av företagastöd och rådgivningstjänster. I detta avseende måste kommissionen bedriva ett närmare samarbete med sektorn för att garantera att dessa tjänster är lättillgängliga. Vad gäller företagen inom EU, och särskilt de små och medelstora företagen, måste regelbördan minska för företagen inom trädgårdsnäringen.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	21.1.2014
Slutomröstning: resultat	+ : 22 - : 10 0 : 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	John Stuart Agnew, Eric Andrieu, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Michel Dantin, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Iratxe García Pérez, Julie Girling, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Elisabeth Köstinger, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Marit Paulsen, Britta Reimers, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Ewald Stadler, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Luís Paulo Alves, Pilar Ayuso, Esther de Lange, Christa Klaß, Anthea McIntyre, Petri Sarvamaa
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Adam Gierek